

Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.: +48-46-833 20 21, fax: +48-46-833 32 28
Dyrektor: Prof. dr hab. Danuta Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl

OFERTA WDROŻENIOWA

„Wpływ wieku matek i dawki nasienia na jakość matek sztucznie unasienianych przetrzymywanych w rodzinie pszczelej, w klateczkach z około 25 pszczołami”

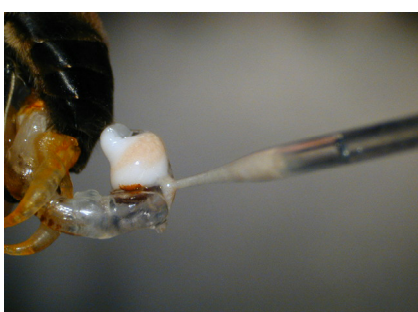

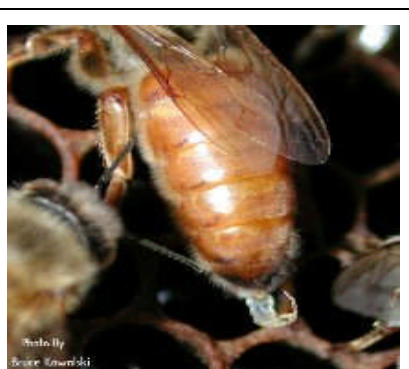

Słowa kluczowe: wiek matki, dawka nasienia, inseminacja, wypełnienie zbiorniczków nasiennych, opróżnianie jajowodów

Opis wdrożenia:

Sztuczne unasienianie matek pszczelich jest jedyną możliwością indywidualnego doboru rodziców w hodowli pszczoły miodnej oraz zapewnia wysoką wartość użytkową i hodowlaną oferowanych przez hodowców matek pszczelich. W Polsce corocznie rozprowadza się ponad 80 tys. matek sztucznie unasienionych bez sprawdzonego czerwienia. Z badań prowadzonych w Oddziale Pszczelnictwa wynika, że straty matek sztucznie unasienionych dostarczanych pszczelarzom wynosiły 12,9%. spośród których 27% spowodowanych było cichą wymianą, trutowieniem, przzerwaniem lub nie podjęciem przez nie czerwienia. Słaba jakość matek sztucznie unasienianych, mierzona procentem matek z nieopróżnionymi jajowodami oraz stosunkowo niską liczbą plemników w zbiorniczkach nasiennych, jest związana z wiekiem matek i dawką nasienia którą je unasieniono. W dotychczasowych badaniach zalecano jednokrotne unasienianie matek 5-11 dniowych, dawką 8 μ l nasienia i przetrzymywanie ich przed i po unasienieniu w rodzinach pszczelich lub w skrzynkach z ponad 350 pszczołami. Przy seryjnej produkcji matek są one przetrzymywane w

bezmatecznej rodzinie, w małych klateczkach z około 25 pszczołami. Metoda nie jest najlepsza jednak ze względów ekonomicznych jedyna do przyjęcia w masowej produkcji matek unasienianych sztucznie..

Spośród sztucznie unasienianych matek pszczelich 80,3% opróżnia jajowody całkowicie, u 16,6% stwierdza się resztki nasienia w jajowodach. Istotnie więcej matek 7 i 10 dniowych opróżnia jajowody, odpowiednio 82,3% i 86,2%, w porównaniu do matek 5-dniowymi (72,4%) bez względu na zastosowaną dawkę nasienia. Matki unasienione w wieku 5 dni nie opróżniały jajowodów w istotnie najwyższym procencie (23,8%). Dobre matki powinny mieć w zbiorniczkach nie mniej niż 3 miliony plemników. Odsetek takich matek w zależności od wieku, w którym były inseminowane i dawki nasienia wynosi od 44% matek w różnym wieku ale unasienianych 6 μ l nasienia do ponad 70% matek 5 dniowych unasienianych większymi dawkami nasienia. Należy jednak przypuszczać, iż spośród matek unasienianych w wieku 5 dni i dostarczonych pszczelarzom około 25% padnie. Nie należy, więc takich matek unasieniać sztucznie i sprzedawać.

		
<p>Aparat do inseminacji matek pszczelich</p>	<p>Kolekcjonowanie dawki nasienia trutni</p>	<p>Matki po inseminacji w małych klóteczkach z okóło 25 pszczołami</p>
		<p>Matka pszczela oprózniająca jajowody z nadmiaru nasienia</p> <p>Matka pszczela ze świtą</p>

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Wyniki badań pozwalają na uniknięcie strat z powodu unasienniania matek młodszych, 5 –dniowych. Ma to wpływ na ograniczenie liczby matek, które po sztucznym unasiennieniu nie opróżnią jajowodów z nadmiaru nasienia, a w konsekwencji nie rozpoczną czerwienia lub padną. Ograniczy to straty matek bezpośrednio po unasiennieniu jak również podczas poddawania ich do rodzin oraz straty związane z rozpoczynaniem przez nie składania jaj.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Pasieki hodowlane i inne jednostki zajmujące się sztucznym unasiennieniem matek pszczelich, Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Hodowli Pszczoł
Zakład Planowania i Dokumentacji
Naukowej

Autor: dr Małgorzata Bieńkowska

tel. (081) 886 42 08

e-mail: malgorzata.bienkowska@man.pulawy.pl

Współautorzy:

Dr Beata Panasiuk

e-mail: beata.pamasiuk@man.pulawy.pl

Dr Dariusz Gerula

e-mail: dariusz.gerula@man.pulawy.pl

Mgr Paweł Węgrzynowicz

e-mail: pawel.wegrzynowicz@man.pulawy.pl

